

Kollege

Voorzieningen onder dak

Integraal accommodatiebeleid
gemeente Uithoorn 2008 – 2014
en daarna

Gemeente Uithoorn

Inhoudsopgave

1. Inleiding

- Investeringsagenda 5
- Besluitvorming tot nu toe 6
- Opbouw van deze nota 6

2. Uitgangspunten accommodatiebeleid

- Maatschappelijke ontwikkelingen 7
- Bestuur en beleid in Uithoorn 8
- Beleidskaders accommodatiebeleid 9

3. Accommodaties in de gemeente Uithoorn

- Overzicht 15
- Actuele situatie 15
- Ambities 18

4. Realisatie

- Procesbenadering en sturingsinstrumenten 21
- Invoering 22

Bijlagen - Overzicht huidige accommodaties en ambities

- A. Accommodaties voor wijkoverstijgende voorzieningen
- B. Thamerdal, het Oude Dorp en Centrum
- C. Zijdelwaard en Europarei
- D. Legmeer
- E. De Kwakel
- F. Meerwijk Oost en West

1 | Inleiding

Investeringsagenda voor de toekomst

De inhoud van deze nota kan worden samengevat als het beleid van de gemeente Uithoorn, waar het gaat om de huisvesting van het onderwijs en de activiteiten op het gebied van van welzijn en cultuur.

Natuurlijk kent de gemeente sinds lang een accommodatiebeleid. Dit accommodatiebeleid is echter opgedeeld geweest naar onderwerp en heeft daardoor niet alle relevante aspecten omvat. Veel beslissingen zijn weloverwogen, maar niettemin op ad hoc basis genomen. Doordat een integrale benadering heeft ontbroken zijn transparantie, sturing en kostenbeheersing soms moeilijk te realiseren doelstellingen gebleken. Deze nota over accommodatiebeleid beoogt in deze lacune te voorzien.

Accommodatiebeleid is geen doel op zich. Het accommodatiebeleid volgt het beleid op het gebied van van onderwijs, welzijn en cultuur en beoogt dit te faciliteren. Soms zal de beschikbaarheid van accommodaties van invloed zijn op het beleid. Dan dicteert deels de praktijk, terwijl men anders zou willen. Voor het accommodatiebeleid blijft toch als leidend principe gelden dat vorm volgt op inhoud en niet andersom. Het accommodatiebeleid is in de eerste plaats faciliterend van aard.

Vertrekpunt van het accommodatiebeleid is de actuele situatie. Dat kan niet anders. Het accommodatiebeleid gaat over het pad dat bewandeld moet worden om vanuit de huidige huisvestingssituatie van voorzieningen en activiteiten naar een gewenste situatie te komen. Het accommodatiebeleid van de gemeente Uithoorn gaat daarom uit van een procesbenadering als middel om de geformuleerde ambities te verwezenlijken.

Onderwijs, welzijn en cultuur zijn ingebed in veel bredere maatschappelijke ontwikkelingen. Denk bijvoorbeeld aan de vergrijzing, of de toenemende aandacht voor de jeugd. De gemeente anticipeert in haar beleid waar mogelijk op belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen. Dat geldt dus ook voor het accommodatiebeleid.

De ruimte voor de gemeente om een accommodatiebeleid te voeren wordt mede bepaald door wet- en regelgeving. De financiële mogelijkheden zijn bovendien per definitie beperkt. Grond is in Nederland bijna altijd schaars. Om dit soort redenen zal accommodatiebeleid altijd een beleid van beperkte mogelijkheden zijn.

Spanningen tussen ambities en mogelijkheden zijn bij de uitvoering van het accommodatiebeleid bijna een gegeven. Het accommodatiebeleid is immers op de toekomst gericht en op het verwezenlijken van ambities. Het stellen van prioriteiten en het maken van keuzen is in de praktijk echter onvermijdelijk.

Ambities kunnen bovendien met de tijd verschuiven. Daarom moet het accommodatiebeleid flexibiliteit in zich dragen. De gekozen procesbenadering biedt daartoe de mogelijkheid.

Op grond van overwegingen, zoals hierboven beschreven kan een doelstelling worden geformuleerd. **Het doel van het accommodatiebeleid van de gemeente Uithoorn is toekomstgericht adequate huisvesting te bieden voor het onderwijs en de activiteiten op het gebied van welzijn en cultuur.** Daarbij wordt gewerkt vanuit een integrale benadering. De beschikbare accommodaties worden zo effectief mogelijk benut en worden waar mogelijk meervoudig gebruikt. De geformuleerde ambities worden verwezenlijkt vanuit een procesbenadering, op een planmatig wijze en binnen een omvattend en beheersbaar financieel kader.

Het accommodatiebeleid, zoals beschreven in deze nota, is bedoeld voor de periode van 2008 tot en met 2014 en sluit aan bij de strategische hoofdlijnen van de gemeente.⁽¹⁾ Maar het reikt natuurlijk veel verder. Gebouwen worden immers langdurig gebruikt. Beslissingen over investeringen in het kader van het accommodatiebeleid hebben dus gevolgen voor een lange periode. Daarmee blijkt deze nota ver vooruit. Het accommodatiebeleid is feitelijk een investeringsagenda voor de toekomst.

⁽¹⁾ Strategische hoofdlijnen Gemeente Uithoorn 2004 – 2014, Gemeente Uithoorn, november 2004, 3, 4.

Besluitvorming tot nu toe

Het accommodatiebeleid van de gemeente Uithoorn is een aantal malen in de raad aan de orde geweest. Hieronder volgt een kort overzicht van de besluitvorming tot op heden.

- Bij raadsbesluit van 24 februari 2005 is het college opgedragen nader onderzoek te laten verrichten naar de mogelijkheden om te komen tot een eenduidige structuur in het totale accommodatiebeleid qua eigendom, beheer, onderhoud en subsidiegrondslag. Hiermee moest een taakstellende structurele bezuiniging worden gerealiseerd van minimaal € 75.000. Verder had de raad behoefte aan meer inzicht in knelpunten en ontwikkelingen in relatie tot de uitgangspunten van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid.
- Op 10 april 2006 is door het Bureau K+V het Eindrapport Onderzoek Accommodatiebeleid uitgebracht. Het rapport bevat een bruikbare inventarisatie, maar biedt geen helder kader op grond waarvan bestaande en mogelijk nieuwe locaties getoetst kunnen worden op effectiviteit. Het rapport is daarom niet in besluitvorming genomen.
- Op 22 september 2006 heeft de raad de nota Visie op brede wijksteunpunten in de gemeente Uithoorn vastgesteld. In deze nota wordt een moderne actuele visie op brede wijksteunpunten voorgestaan voor alle doelgroepen van een wijk.
- Op grond van een raadsvoorstel, in combinatie met een algemeen aanvaarde motie van de gemeenteraad, zijn op 14 juni 2007 een reeks uitgangspunten voor de uitwerking voor het accommodatiebeleid geformuleerd. Deze uitgangspunten werden genoemd als beoogd toetsingskader voor accommodaties ten behoeve van de periode tot 2010. Bovendien is een met algemene stemmen aanvaarde motie aangenomen om inhoud te geven aan de opdracht dat het proces om te komen tot een juiste kaderstelling ten aanzien van het accommodatiebeleid zorgvuldig moet verlopen met draagvlak bij zowel raad als college.
- In een raadsbesluit van 22 november 2007 zijn op grond van het voorstel van een door de raad benoemde werkgroep een aantal kaders voor het accommodatiebeleid vastgesteld.
- In de raadsvergadering van 15 mei 2008 is door het college de toezegging gedaan dat er onmiddellijk na de zomer een uitgewerkte nota over het accommodatiebeleid aan de raad zal worden aangeboden.

Deze nota vloeit voort uit de toezegging door het college van 15 mei 2008.

Opbouw van deze nota

In het volgende hoofdstuk wordt een raamwerk van uitgangspunten opgebouwd en het beleidskader voor het accommodatiebeleid van de gemeente Uithoorn geformuleerd.

In het derde hoofdstuk worden de beschikbare accommodaties in Uithoorn in beeld gebracht, als ware het een foto. Vervolgens wordt de actuele situatie geanalyseerd aan de hand van het beleidskader dat in hoofdstuk twee is geformuleerd. Op basis van deze analyse en het beleidskader is het vervolgens mogelijk om in algemene termen de ambities van de gemeente voor de wat langere termijn te formuleren, waar het gaat om de accommodaties voor onderwijs, welzijn, cultuur en niet veldgebonden sport.

Voor de verwezenlijking van de ambities is gekozen voor een procesbenadering. Deze procesbenadering en de sturingsinstrumenten die daarvoor nodig zijn worden beschreven in hoofdstuk vier.

2 | Uitgangspunten accommodatiebeleid

Maatschappelijke ontwikkelingen

Zoals gezegd staan de beleidsterreinen welzijn, onderwijs en cultuur niet op zichzelf. Zij zijn ingebed in veel bredere maatschappelijke ontwikkelingen. Het accommodatiebeleid anticipeert waar mogelijk op deze maatschappelijke ontwikkelingen. Daarom is het gewenst om hierbij kort stil te staan.

Vergrijzing/individualisering/professionalisering

Het aantal senioren en het aantal alleenwonenden neemt toe. Ouderen zorgen steeds langer voor zichzelf en nemen langer deel aan allerlei activiteiten. Dat neemt niet weg dat de behoefte aan zorg- ondersteuning toeneemt, ook in de directe woonomgeving. De wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) kent aan de gemeenten een belangrijke regierol toe.

De gestage individualisering van de maatschappij uit zich onder meer in een toename van het aantal eenpersoonshuishoudingen. Dit is ook het geval in Uithoorn. Een ander gevolg van de individualisering is de afnemende bereidheid om zich langdurig als vrijwilliger te binden. Dit laatste heeft ook te maken met het feit dat vrouwen steeds meer gaan werken. Andere vormen van vrijwilligerswerk en meer professionele ondersteuning zijn het gevolg.

De tijd dat een paar ouders samen in een of ander gebouw peuteropvang verzorgde is al lang voorbij. Allerlei wetten stellen inmiddels veel hogere eisen aan personeel, aan bestuurders, maar ook aan gebouwen. De kosten zijn daardoor toegenomen. De toegenomen regeldruk is het gevolg van de maatschappelijke en politieke wens om kwaliteit te bieden en te beschermen tegen het risico van calamiteiten. Het scheppen van gelijke voorwaarden voor ondernemingen heeft ook een rol gespeeld. Deze ontwikkeling werkt ook in Uithoorn door.

Multicultureel karakter

De maatschappij krijgt steeds meer een multicultureel karakter. Met name het aandeel van jongeren met culturele wortels buiten Nederland neemt toe. De problematiek van de grote steden is in gematigde vorm ook in Uithoorn herkenbaar. Dit vraagt veel van het onderwijs en het welzijnswerk, met name het jongerenwerk.

Dagarrangementen

Steeds meer mensen combineren werk met zorg voor hun kinderen, of naasten. Ouders hebben behoefte aan goede kinderopvang. Een passend dagarrangement, dat wil zeggen een sluitende keten van onderwijs, opvang en vrijetijdsvoorzieningen kan daarin voorzien. Op dit moment zijn deze voorzieningen vaak nog te weinig op elkaar afgestemd. Uithoorn heeft een forse stap gezet met de bouw van de Brede School Legmeer.

Huisvesting scholen

De decentralisatie van de huisvestingsvoorzieningen voor het primair en voortgezet onderwijs van het Rijk naar de gemeenten sinds 1997 heeft geleid tot grote investeringen in schoolgebouwen. Zo ook in Uithoorn. Tegenwoordig zijn de basisscholen bovendien verplicht om voor-, tussen- en naschoolse opvang te bieden ofwel faciliteiten te bieden waarbinnen andere partijen dat doen. Een clustering van kinderopvang in en rond scholen is het gevolg geweest. In 2007 waren er al 1000 Brede Scholen in Nederland. Het ministerie streeft naar 1600 van dergelijke scholen in 2011.

Mobiliteit

De mobiliteit van mensen is sterk toegenomen, waardoor zij een grote keuzevrijheid hebben gekregen bij het zoeken van voorzieningen op het gebied van onderwijs, sport en vrije tijd. Alleen voor kinderen en ouderen is een beperkte afstand tot voorzieningen nog een absolute fysieke noodzaak. Iets anders is natuurlijk de ook in Uithoorn ervaren wens om voorzieningen in de directe nabijheid te hebben.

Deze maatschappelijke ontwikkelingen, maar nog vele andere, zijn van invloed op het beleid voor onderwijs, welzijn, cultuur en sport. Zij beïnvloeden daarmee indirect het accommodatiebeleid.

Bestuur en beleid in Uithoorn

Het accommodatiebeleid beoogt de ontwikkelingen bij welzijn, onderwijs en cultuur te faciliteren. De raad en het college hebben in het recente verleden op deze beleidsterreinen belangrijke besluiten genomen en beleidsvoornemens afgesproken die doorwerken in het accommodatiebeleid. Enkele belangrijke gemeentelijke nota's zijn in voorbereiding. Het is noodzakelijk om deze besluiten en beleidsvoornemens hieronder kort samen te vatten.

Focus op wonen

De gemeente Uithoorn heeft gekozen voor een focus op wonen. Deze visie is verwoord in de nota Strategische hoofdlijnen. Uithoorn moet vooral een woongemeente worden, waar het goed wonen en leven is. De gemeente wil haar burgers een hoogwaardig pakket voorzieningen aanbieden op het gebied van sport, recreatie, zorg, welzijn, onderwijs en cultuur. Twee strategische doelstellingen werden geformuleerd:

- In 2014 heeft Uithoorn een optimale benutting van voorzieningen en gebouwen door multifunctioneel inzetten van beschikbare ruimtes.
- In 2014 heeft Uithoorn een kwalitatief hoogwaardig onderwijsaanbod.²

Hoogwaardige voorzieningen

Blijkens het Coalitie Akkoord wil het college in de raadsperiode 2006 - 2010 ten opzichte van het bestaande pakket aan voorzieningen en de al in gang gezette verbeteringen het volgende doen:

- Vanuit een regierol stimuleren dat bij alle basisscholen een samenhangend aanbod van voor-, tussen- en naschoolse opvang gerealiseerd wordt als basis voor een verdere wijkfunctie van de scholen.
- In het kader van het accommodatiebeleid samenwerkingsmogelijkheden voor gezamenlijke huisvesting van diverse sociaal-culturele voorzieningen onderzoeken op voorwaarde van een sluitende exploitatiebegroting.
- Lokaal integratiebeleid formuleren waarbij het accent gelegd wordt op het vergroten van de participatie van allochtonen aan de samenleving door educatie, beheersing van de Nederlandse taal en met behoud van culturele identiteit.³

Onderwijshuisvesting: hoogwaardig en wijkgericht

In het Integraal Huisvestingsplan 2008 zijn voor de inspanningen van de gemeente op het gebied van huisvesting van het onderwijs de volgende doelen gesteld:

- Het zorgdragen voor voldoende capaciteit aan gebouwen voor alle kinderen in het primair en voortgezet onderwijs en een adequaat niveau van onderhoud en technische kwaliteit van de huisvestingsvoorzieningen.
- Het zorgdragen voor het wettelijk noodzakelijk kwaliteitsniveau van de voorzieningen op het gebied van veiligheid en gezondheid van de gebouwen.
- Het geven van een impuls aan het verbeteren van de functionele kwaliteit van scholen met betrekking tot onderwijskundige vernieuwingen.
- Op de schaal van de wijk moet de behoefte aan zorg, onderwijs en welzijn maatgevend zijn voor het ontwikkelen van (onderwijs)accommodaties. Gebouwen moeten flexibel worden ingericht in aansluiting op de behoefte aan accommodaties in de wijk.⁴

Wonen, welzijn en zorg (WWZ)

Een gemeentelijke nota over het te vervolgen beleid op het gebied van wonen, welzijn en zorg is in voorbereiding.

² Strategische hoofdlijnen Gemeente Uithoorn 2004 – 2014, Gemeente Uithoorn, november 2004, 3, 4.

³ Uithoorn? Mooi wel! Coalitie Akkoord 2006 -2010, 3.

⁴ Integraal Huisvestingsplan 2008 Primair en Voortgezet Onderwijs, gemeente Uithoorn, 2008, 7.

Brede wijksteunpunten

De gemeente Uithoorn staat een moderne actuele visie op brede wijksteunpunten voor, bedoeld voor alle doelgroepen van een wijk. Dit beleid is vastgelegd in de nota Visie op brede wijksteunpunten in de gemeente Uithoorn. Deze visie geeft een streefbeeld voor een periode van 10 à 15 jaar, gerekend vanaf 2006. Daarbij wordt uitgegaan van de gegeven situatie. Van daaruit wordt gestreefd naar de gewenste situatie. Gewezen wordt op het belang van realistische ambities. Het streefbeeld is tevens toetsingskader.

De eerste tijd wordt vooral gefocust op mogelijkheden voor de brede wijksteunpunten in de woonzorgzones Thamerdal, Zijdelwaard en Europarei. In deze wijken is noodzaak tot investeren voor ouderen het grootst. De woonzorgzones zijn vastgesteld conform de WWZ projectkaarten van het Uitvoeringprogramma WWZ Aalsmeer - Uithoorn. In een tweede fase komen de overige wijken van Uithoorn aan bod.⁶

Cultuur

Een nota over het cultuurbeleid van de gemeente Uithoorn is gepland.

Sport

De voorzieningen voor buitensport zijn zoveel mogelijk gelokaliseerd langs de zogenoemde 'sportboulevard' langs de Noorddammerweg. De daar aanwezige clubhuizen en andere gebouwen zijn door hun ligging, maar ook door het intensieve gebruik minder geschikt voor multifunctioneel gebruik in het kader van deze nota. Daarom vallen zij buiten het bereik van deze nota. Een nota over het gemeentelijke sportbeleid is in voorbereiding.

Het hier kort samengevatte beleid en de aangekondigde nota's zullen inhoudelijk de richting van het accommodatiebeleid bepalen.

Beleidskaders accommodatiebeleid

De beleidskaders van het accommodatiebeleid van de gemeente Uithoorn vloeien voort uit maatschappelijke ontwikkelingen en het gevoerde en te voeren beleid.

Deze beleidskaders worden hieronder onderwerpsgewijs beschreven. Daarbij wordt dankbaar voortgebouwd op de besluiten die de raad eerder heeft genomen in het kader van het accommodatiebeleid.

De beleidskaders zijn mede bedoeld als maatstaf waaraan bestaande accommodaties en plannen voor nieuwe accommodaties kunnen worden getoetst.⁶

Wijkoverstijgende voorzieningen en voorzieningen in de wijken

Voor Uithoorn is het gewenst dat er accommodaties worden opgezet en in stand gehouden voor wijkoverstijgende voorzieningen, dat wil zeggen voorzieningen ten behoeve van alle inwoners van de gemeente.

Daarnaast heeft of krijgt elke wijk een voor alle leeftijdsgroepen toegankelijk centrum ten behoeve van voorzieningen in de wijk. De indeling van wijken die daarbij wordt gehanteerd is gelijk aan die van de woonzorgzones, vastgesteld conform de WWZ projectkaarten van het Uitvoeringprogramma WWZ Aalsmeer - Uithoorn.⁷

Centraal gelegen en decentrale accommodaties

Bij de verdeling van deze voorzieningen over centraal gelegen en decentrale accommodaties is het volgende principe leidend: Voorzieningen worden centraal gehuisvest als dat uit de aard van de voorzieningen voortvloeit. Voorzieningen worden decentraal gehuisvest als dat mogelijk is.⁸

Het begrip centraal gelegen moet in het kader van deze nota worden opgevat in termen van bereikbaarheid, dus niet in de eerste plaats van geografie.

⁶ Visie op brede wijksteunpunten in de gemeente Uithoorn, 2006, 11-12.

⁷ Besluit gemeenteraad Uithoorn, 22 november 2007, RV07.33, RI07.13.

⁸ Besluit gemeenteraad Uithoorn, 22 november 2007, RV07.33, RI07.13.

⁹ Besluit gemeenteraad Uithoorn, 22 november 2007, RV07.33, RI07.13 en Besluit gemeenteraad Uithoorn, 14 juni 2007, RV07.33.

Overigens houdt dit leidend principe niet in dat de centraal gelegen accommodaties op voorhand belangrijker zijn dan de accommodaties in de wijken. Het principe betreft puur de manier waarop de verdeling tot stand komt.

Accommodaties voor wijkoverstijgende voorzieningen

Tot de wijkoverstijgende voorzieningen behoren het voortgezet onderwijs, het praktijkonderwijs en het speciaal onderwijs. Zij behoeven een centraal gelegen accommodatie. Bovendien zijn het gemeentehuis en de bibliotheek wijkoverstijgende voorzieningen die een centraal gelegen accommodatie nodig hebben. Sommige belangrijke voorzieningen op het gebied van wonen, welzijn en zorg hebben een wijkoverstijgend karakter, zoals het te bouwen Gezondheidscentrum en woonzorgcentrum Het Hoge Heem.

Verder hebben veruit de meeste voorzieningen op het gebied van kunst, cultuur en sport een wijkoverstijgend karakter. Een centrale ligging van accommodaties ten behoeve van deze voorzieningen is dus wenselijk.

Voor deze voorzieningen geldt bovendien dat er enig onderzoek moet plaatsvinden naar de behoefte, voordat de beschikbaarheid aan accommodaties kan worden vastgesteld. Het gaat daarbij niet zozeer om een eenmalig onderzoek maar om een soort permanente gevoeligheid. De aldus geconstateerde behoeften vinden hun plaats in het inhoudelijke beleid. Het accommodatiebeleid wordt daarop vervolgens afgestemd.

Accommodaties in de wijken

De indeling van wijken conform de WWZ projectkaarten van het Uitvoeringprogramma WWZ Aalsmeer Uithoorn leidt tot de volgende lijst:

- *Thamerdal, het Oude Dorp en Centrum*
- *Zijdelwaard en Europarei*
- *Legmeer*
- *Meerwijk Oost en West*⁽⁹⁾
- *De Kwakel*

In deze vijf wijken zullen dus adequate accommodaties beschikbaar moeten zijn voor de noodzakelijke en gewenste voorzieningen aldaar. Niet alle denkbare voorzieningen hoeven echter in alle wijken aanwezig te zijn. Dit is afhankelijk van de behoeften en de wensen die in de wijk bestaan. Ook de bevolkingssamenstelling is bepalend.⁽¹⁰⁾ Daarom is ook in de wijken een permanente gevoeligheid noodzakelijk voor de daar levende behoeften. De geconstateerde behoeften vinden vervolgens hun weerslag in het inhoudelijk beleid, met name op het gebied van basisonderwijs en wonen, welzijn en zorg. De beschikbaarheid van accommodaties wordt zoveel mogelijk op dit beleid afgestemd. Accommodaties dienen bovendien levensloopbestendig te zijn.

Voor basisscholen geldt dat zij voor alle kinderen en ouders gemakkelijk bereikbaar moeten zijn.⁽¹¹⁾

Daarom streeft Uithoorn naar hoogwaardige en wijkgerichte onderwijshuisvesting.⁽¹²⁾

Ook kinderopvang dient gemakkelijk bereikbaar te zijn. Liefst in, of dichtbij de schoolgebouwen.

Waar het gaat om welzijn geeft de Visie op brede wijksteunpunten in de gemeente Uithoorn een streefbeeld, waarbij wordt uitgegaan van de gegeven situatie. Dit streefbeeld is van bepalende invloed bij de planning van beschikbare en beschikbaar te maken accommodaties.

Voor de lange termijn kunnen de prioriteiten in noodzaak van voorzieningen in de wijken zichtbaar worden gemaakt aan de hand van de functie-indeling voor brede wijksteunpunten van de provincie Noord-Holland.

⁽⁹⁾ Richting gevende notitievoor aanpak accommodatiebeleid, 31 maart 2008.

⁽¹⁰⁾ Besluit gemeenteraad Uithoorn, 22 november 2007, RV07.33, RI07.13.

⁽¹¹⁾ Besluit gemeenteraad Uithoorn, 22 november 2007, RV07.33, RI07.13.

⁽¹²⁾ Integraal Huisvestingsplan 2008 Primair en Voortgezet Onderwijs, gemeente Uithoorn, 2008.

Deze indeling is:

1. *Informatie en advies*
2. *Ontmoeting, participatie en welzijn*
3. *Wonen*
4. *Zorg*
5. *Diensten en ondersteuning*
6. *Algemene zorg- en medische voorzieningen*
7. *Culturele- en publieksvoorzieningen* ⁽¹³⁾

In het gemeentelijke beleid over wonen, welzijn en zorg zullen deze prioriteiten worden aangegeven. Het accommodatiebeleid zal hierop zoveel mogelijk anticiperen.

Huisvesting in gezamenlijke accommodaties

Uit een oogpunt van doelmatigheid, effectiviteit en verbetering van de woon- en leefomgeving verdient het onderbrengen van voorzieningen in gezamenlijke accommodaties, of dicht bij elkaar gelegen accommodaties, de voorkeur. Daarbij geldt als uitgangspunt dat in principe geen enkele activiteit een zodanige identiteit heeft dat daarvoor een apart gebouw nodig is. Met de clustering in gezamenlijke accommodaties wordt bovendien beoogd een integraal aanbod van activiteiten en voorzieningen te bevorderen.⁽¹⁴⁾

Als verschillende organisaties bij elkaar worden gehuisvest betekent dat nog niet dat zij als vanzelf met elkaar zullen gaan samenwerken en hun aanbod zullen afstemmen. Toch is dit laatste hetgeen de gemeente met gezamenlijke huisvesting mede beoogt. Samenwerking en afstemming van aanbod is en blijft nadrukkelijk de verantwoordelijkheid van de betrokken partijen. Als dat nodig blijkt te zijn zal de gemeente hierin niettemin een regierol hebben te vervullen.

Voor gezamenlijke huisvesting is nieuwbouw niet altijd noodzakelijk. Bestaande gebouwen kunnen soms worden gebruikt of aangepast als multifunctioneel centrum.⁽¹⁵⁾

De kerk- en geloofsgemeenschappen en onderwijsaccommodaties zullen door de gemeente worden gestimuleerd om de ruimtes die niet gebruikt worden voor hun oorspronkelijke doeleinden ter beschikking te stellen voor andere voor de gemeente en de wijk belangrijke functies. Dit met een beroep op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en binnen de termen van dit accommodatiebeleid.⁽¹⁶⁾

Clustering rond onderwijsvoorzieningen

Basisscholen zijn misschien wel de belangrijkste voorzieningen binnen een wijk. In elke wijk van Uithoorn zijn er wel één of meer te vinden. Scholen zijn belangrijke en laagdrempelige ontmoetingsplaatsen. Bovendien wordt er bijna voortdurend geïnvesteerd in de vernieuwing en nieuwbouw van schoolgebouwen. Deze redenen zijn voldoende om uit het oogpunt van wijkgerichte ontwikkeling de clustering van voorzieningen en activiteiten in en rondom scholen te laten plaatsvinden.

Nieuw te bouwen, of te verbouwen scholen kunnen meerdere activiteiten en voorzieningen huisvesten en zo de basis vormen voor een multifunctioneel centrum in de wijk. De kwaliteit van het onderwijs mag hier echter niet onder lijden. Bundeling van scholen kan slechts plaatsvinden als de afstand tot de school niet belemmerend werkt voor kinderen en ouders. Basisonderwijs dient voor alle kinderen en ouders makkelijk bereikbaar te zijn.⁽¹⁷⁾

⁽¹³⁾ Wijksteunpunten in Noord-Holland, Bouwstenen voor brede wijksteunpunten, Stimuleringsprogramma Wonen, Welzijn en Zorg, januari 2006, 15-37.

⁽¹⁴⁾ Besluit gemeenteraad Uithoorn, 22 november 2007, RV07.33, RI07.13 en Besluit gemeenteraad Uithoorn, 14 juni 2007, RV07.33.

⁽¹⁵⁾ Besluit gemeenteraad Uithoorn, 22 november 2007, RV07.33, RI07.13.

⁽¹⁶⁾ Besluit gemeenteraad Uithoorn, 22 november 2007, RV07.33, RI07.13 en Besluit gemeenteraad Uithoorn, 14 juni 2007, RV07.33.

⁽¹⁷⁾ Besluit gemeenteraad Uithoorn, 22 november 2007, RV07.33, RI07.13 en Besluit gemeenteraad Uithoorn, 14 juni 2007, RV07.33.

Verdeling van verantwoordelijkheden

De gemeente ziet het zoeken en vinden van geschikte accommodatie in beginsel als een eigen verantwoordelijkheid van burgers en organisaties, zoals stichtingen en verenigingen. Binnen de huidige collegeperiode is er voor gekozen om het beleid primair te richten op het faciliteren en stimuleren van activiteiten en niet zozeer op het bieden van accommodatie.⁽¹⁸⁾ De gemeente zal telkens kritisch bezien welke verantwoordelijkheid zij kan en wil nemen bij het bieden van accommodatie. Deze verdeling van verantwoordelijkheden tussen de gemeente en de betreffende organisaties en burgers geldt als het algemene uitgangspunt.

De diversiteit in de voorzieningen die gehuisvest moeten worden is echter zeer groot. Bovendien gelden er tal van wettelijke verplichtingen, waaraan de gemeente heeft te voldoen. De hierboven geschetste algemene verdeling van verantwoordelijkheden moet daarom worden verfijnd. Zij wordt hieronder uitgewerkt naar de aard van de betreffende voorzieningen en accommodaties.

Met ingang van 1 januari 1997 zijn de huisvestingsvoorzieningen voor het primair en voortgezet onderwijs gedecentraliseerd van het Rijk naar de gemeente. De gemeente Uithoorn is dus gehouden om uitvoering te geven aan deze wettelijke zorgplicht. Het jaarlijkse Integraal Huisvestingsplan vloeit rechtstreeks uit deze verplichting voort.⁽¹⁹⁾ De gemeente is verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting. Tegenwoordig zijn de basisscholen verplicht om voor-, tussen- en naschoolse opvang te bieden, ofwel faciliteiten te bieden waarbinnen andere partijen dat doen. Hierdoor raken de huisvesting van onderwijs en kinderopvang, ook financieel, met elkaar verweven.

De huisvesting van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk blijft echter de primaire verantwoordelijkheid van de organisaties die de kinderopvang verzorgen, waaronder soms de basisscholen zelf. De gemeente kan net als nu het geval is accommodatie voor kinderopvang beschikbaar blijven stellen op basis van een huurovereenkomst, al dan niet in de scholen.

Belangrijke zorginstellingen, zoals het Gezondheidscentrum en woonzorgcentrum Het Hoge Heem worden niet vanuit de gemeente gefinancierd. De gemeente heeft ten aanzien van dergelijke accommodaties een beperkte verantwoordelijkheid.

Bij de totstandkoming van brede wijksteunpunten zijn veel partijen betrokken. De gemeente is hierbij leidend en dat geldt dus ook voor de huisvesting van deze wijksteunpunten. Daarom zal de gemeente een aantal keuzen moeten maken wat betreft huisvesting, op grond van de nota Visie op brede wijksteunpunten in de gemeente Uithoorn, het accommodatiebeleid en het beleid over wonen, welzijn en zorg dat in voorbereiding is.⁽²⁰⁾

Voorzieningen op het gebied van kunst en cultuur zijn vaak niet mogelijk zonder actieve steun van de gemeente. Deze steun kan ook het beschikbaar stellen door de gemeente van accommodaties voor instellingen en activiteiten omvatten. Dat neemt niet weg dat de primaire verantwoordelijkheid voor de accommodaties van deze voorzieningen bij de betreffende organisaties ligt.

Zelfs deze uitgewerkte verdeling van verantwoordelijkheden houdt een algemeen karakter. De diversiteit tussen de verschillende voorzieningen is namelijk zo groot, dat in de praktijk vrijwel altijd maatwerk nodig zal blijken te zijn. Echter, de hier beschreven verdeling van verantwoordelijkheden geldt bij dit maatwerk altijd als het vertrekpunt.

Eigendomsverhoudingen

Als de gemeente accommodatie verschaft wil dat niet zeggen dat de gemeente de accommodatie ook in eigendom heeft of wil nemen. Per accommodatie wordt bekeken welke eigendomsverhouding ten opzichte van de gebruiker het meest passend is. Dat kan eigendomsoverdracht aan de gebruiker, huur, of een gebruiksrecht zijn.

⁽¹⁸⁾ Besluit gemeenteraad Uithoorn, 22 november 2007, RV07.33, RI07.13 en Besluit gemeenteraad Uithoorn, 14 juni 2007, RV07.33.

⁽¹⁹⁾ Integraal Huisvestingsplan 2008 Primair en Voortgezet Onderwijs, gemeente Uithoorn, 2008.

⁽²⁰⁾ Visie op brede wijksteunpunten in de gemeente Uithoorn, 2006, 3.

Ook kan de gemeente accommodaties van derden huren of zich ervoor inspannen dat derden accommodaties rechtstreeks ter beschikking stellen. Dit alles wordt beoordeeld aan de hand van het financiële aspect, maar ook aan het mogelijke gebruik. Daaronder wordt mede begrepen de capaciteit om adequaat onderhoud te kunnen uitvoeren. Voor de eigendomsverhoudingen bij schoolgebouwen gelden bijzondere wettelijke regels, waaraan de gemeente zich heeft te houden.

Eigendom van een accommodatie biedt de gemeente ruim de mogelijkheid om te sturen. Als dat niet het geval is zijn de beïnvloedingsmogelijkheden van de gemeente tot het voeren van flankerend beleid beperkt. Daarbij valt te denken aan instrumenten als garantstelling, renteloze lening, subsidies en vergunningen. De wenselijkheid om al dan niet krachtig te kunnen sturen is daarom mede bepalend bij de vraag of de gemeente een accommodatie in eigendom neemt of niet. Ook voor het bepalen van de gewenste eigendomsverhoudingen geldt dat er sprake moet zijn van maatwerk.

Het beleid dat schoolgebouwen in beginsel eigendom zijn van de gemeente en afhankelijk van de situatie aan de schoolorganisaties in eigendom worden overgedragen, blijft ongewijzigd.

Onderhoud, esthetiek en veroudering

De gemeente zal de accommodaties die zij in eigendom heeft in een goede staat van onderhoud houden. Controle geschiedt door middel van schouwen.

Bij accommodaties die niet haar eigendom zijn zal de gemeente zoveel mogelijk proberen om door middel van schouwen toezicht te houden op de staat van onderhoud. Het is immers niet vanzelfsprekend dat de eigenaar altijd in staat is om goed onderhoud te laten uitvoeren. Evenmin is het vanzelfsprekend dat onderhoud altijd adequaat wordt verricht. Daarom moet waar mogelijk door de verantwoordelijken voor de accommodaties een goed onderhoudsplan worden opgesteld. Zo nodig wordt de eigenaar door de gemeente aangesproken.⁽²¹⁾

Dit alles kan alleen als er een zakelijk relatie bestaat tussen de eigenaar en de gemeente. In andere gevallen heeft de gemeente een beperkte invloed.

Ook zal de gemeente aandacht hebben voor de relatie tussen onderhoud en gebruik. De gemeente staat een intensief gebruik van accommodaties voor. Als dit leidt tot hogere onderhoudskosten, dan zal dit in het beleid ten aanzien van deze accommodaties worden onderkend.

De esthetiek en uitstraling van een accommodatie zijn van invloed op de aantrekkingskracht, de sociale veiligheid en daarmee de gebruikswaarde. Daarom streeft de gemeente naar accommodaties met een prettige uitstraling en een zekere esthetiek.

De gebruikswaarde van een accommodatie wordt ook bepaald door de mate van veroudering. Onderscheid moet worden gemaakt tussen technische veroudering en functionele veroudering. Als een gebouw technisch is verouderd, dan zijn er in feite twee opties: renovatie of sloop. Als een gebouw functioneel is verouderd dient het gebruik te worden heroverwogen.

Gezonde en flexibele exploitatie

Het accommodatiebeleid van de gemeente vindt plaats op grond van een duurzame en gezonde financiële bedrijfsvoering. Als een accommodatie geen eigendom is van de gemeente is de exploitatie natuurlijk de volledige verantwoordelijkheid van de eigenaar. De gemeente draagt evenmin directe verantwoordelijkheid voor het financiële wel en wee van huurders en gebruikers.

⁽²¹⁾ Zie: Besluit gemeenteraad Uithoorn, 22 november 2007, RV07.33, RI07.13 en Besluit gemeenteraad Uithoorn, 14 juni 2007, RV07.33.

Natuurlijke verandermomenten

Het accommodatiebeleid zal vooral worden uitgevoerd door gebruik te maken van de natuurlijke verandermomenten. Dat wil zeggen: gebeurtenissen die zich voordoen waardoor het mogelijk wordt om plannen te maken.

3 | Accommodaties in de gemeente Uithoorn

Overzicht

In bijlage 1 van deze notitie wordt een uitgebreid overzicht gegeven van alle in het kader van deze nota beschikbare accommodaties.

Het overzicht beschrijft deze accommodaties. Accommodaties die in ontwikkeling zijn, zoals de Brede School Legmeer en het gezondheidscentrum, zijn reeds in het overzicht opgenomen.

Het overzicht opgedeeld in zes schema's: één voor de accommodaties waarin de wijkoverstijgende voorzieningen zijn gehuisvest en vijf met de accommodaties per wijk. De gegevens zijn zodanig gegroepeerd dat zij in principe kunnen worden getoetst aan de in het vorige hoofdstuk beschreven beleidskaders.

De gegevens zijn ontleend aan de verschillende overzichten die door en voor de gemeentelijk organisatie zijn opgesteld, zoals bijvoorbeeld het Eindrapport Onderzoek Accommodatiebeleid van K+V, Integraal Huisvestingsplan 2008 Primair en Voortgezet Onderwijs en de Programmabegroting 2008, aangevuld met actuele informatie. Het is op dit moment nog niet mogelijk om alle gegevens in het overzicht in te vullen.

Doordat de gegevens in de uitvoeringsplannen zullen worden bijgehouden zal geleidelijk een steeds completer beeld ontstaan.

Aldus biedt bijlage 1 een ordening van relevante gegevens vanuit een integrale benadering van het accommodatiebeleid. Sturing op basis van deze gegevens is in beginsel mogelijk.

Actuele situatie

Door het overzicht van bijlage 1 te toetsen aan de beleidskaders, die zijn beschreven in het vorige hoofdstuk, ontstaat een beeld van de huisvestings situatie van de voorzieningen in Uithoorn.

De meeste voorzieningen in Uithoorn zijn wijkoverstijgend. Dat mag geen verbazing wekken, gezien het grondoppervlak en inwonertal van de gemeente. Het gemeentehuis is een gemeentebrede voorziening. Het voortgezet, het speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs zijn zelfs mede regionale voorzieningen. De belangrijkste voorzieningen op het gebied van zorg zijn wijkoverstijgend. Vrijwel alle voorzieningen op het gebied van kunst, cultuur hebben een wijkoverstijgend karakter, zoals bijvoorbeeld de bibliotheek, Kunstencentrum De Hint, de Thamerkerk, jongerencentrum The Mix en het Fort aan de Drecht. De voorzieningen in de wijken betreffen voor het overgrote deel het basisonderwijs en welzijn, waaronder kinderopvang. De verdeling over de wijken is echter niet overal gelijk. Alle wijken beschikken over een min of meer voldoende aanbod aan basisonderwijs. Dat geldt ook voor kinderopvang. Wat betreft de overige WWZ-voorzieningen ten dienste van de wijken is de verdeling ongelijk. In Meerwijk Oost en West is er vrijwel geen aanbod. In Thamerdal, het oude dorp en Centrum is het aanbod te beperkt, zeker gezien de vergrijzing aldaar.⁽²²⁾

De accommodaties voor de wijkoverstijgende voorzieningen zijn over het algemeen goed bereikbaar en daarmee, volgens de definitie van deze nota, centraal gelegen. De scholen met een wijkoverstijgende functie liggen verspreid. Dat geldt ook voor de wijkoverstijgende voorzieningen, op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Met uitzondering van de bibliotheek bevinden de belangrijkste accommodaties voor kunst en cultuur zich in of rond het centrum van Uithoorn.

⁽²²⁾ Visie op brede wijksteunpunten in de gemeente Uithoorn, 2006, 12.

Het is duidelijk merkbaar dat recent een clustering van voorzieningen in de kinderopvang in en rond de basisscholen heeft plaatsgevonden. Ook is het aantal accommodaties toegenomen, evenals het aantal aanbieders van kinderopvang. Allerlei samenwerkingsverbanden tussen scholen en aanbieders van kinderopvang zijn ontstaan. De scholen worden daarmee geleidelijk de kern van clusters van voorzieningen

De WWZ voorzieningen in Thamerdal, het Oude Dorp en Centrum zijn verspreid geaccommodeerd. In Zijdelwaard en Europarei bevinden zich deze voorzieningen op korte afstand van elkaar. Van echte clustering is echter nog beperkt sprake. Langs de provinciale weg N201, in de buurt van de rotonde ter hoogte van de wijk Legmeer, is de bouw van het Gezondheidscentrum gepland. De Kwakel kent als oude dorpskern een redelijk samenhangend aanbod van voorzieningen. Gezamenlijke herhuisvesting in een gezamenlijke accommodatie ligt daar niet voor de hand. Bij de ontwikkeling van nieuwe voorzieningen in Meerwijk geldt gezamenlijke huisvesting van WWZ voorzieningen, al dan niet in bestaande accommodaties als het uitgangspunt.

Overigens is het meervoudig gebruik van accommodaties veel groter dan uit de diverse inventarisaties blijkt. Een korte rondgang langs de websites van de sport- en andere verenigingen leert dat er intensief gebruik wordt gemaakt van gymnastieklokalen van scholen en van andere accommodaties. Het is bijna onmogelijk om dit meervoudig gebruik in beeld te brengen. Het is bovendien de vraag of dit zinvol is. Veel gebruik geschiedt op ad hoc basis en samenwerkingsverbanden veranderen snel. Volstaan kan worden met de constatering dat er levendig gebruik wordt gemaakt van de vele accommodaties in Uithoorn, door vele gebruikers.

Ongeveer de helft van alle schoolgebouwen in Uithoorn is eigendom van de gemeente. De andere helft is eigendom van de betreffende schoolorganisaties. De verhoudingen tussen de gemeente en het bevoegde gezag van de scholen, waar het gaat om de schoolgebouwen, zijn nauwkeurig bepaald in de Wet op het primair onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs.

De kinderopvang van Stichting Uithoornse Kinderopvang, peuterspeelzaalwerk daarbij inbegrepen, is meestal gehuisvest in oude schoolgebouwen, die eigendom zijn van de gemeente. De stichting maakt in de regel gebruik van deze ruimtes op basis van huurcontracten. De andere aanbieders van kinderopvang betrekken geen accommodaties van de gemeente. Soms is er sprake van nieuwbouw.

De accommodaties van de overige welzijnsvoorzieningen zijn vaak, maar niet altijd, in particulier eigendom. Waar het gaat om de huisvesting van welzijnsvoorzieningen levert de Woongroep Holland een constructieve bijdrage. De belangrijke voorzieningen Het Hoge Heem en het te bouwen Gezondheidscentrum zijn eigendom van de betreffende zorginstellingen.

De accommodaties op het gebied van kunst en cultuur zijn soms eigendom van de gemeente, soms van particulieren. De gebouwen de Hoeksteen en The Mix zijn gemeente-eigendom. De Thamerkerk, het Fort aan de Drecht en het KNA-gebouw zijn in particuliere handen. Het gebouw van Kunstencentrum De Hint is eigendom van de gemeente.

De accommodaties die eigendom zijn van de gemeente worden in de regel geschouwd. Voor de accommodaties die geen eigendom zijn van de gemeente is dat maar in beperkte mate het geval.

Het gemeentehuis is ongeveer twintig jaar oud en bevindt zich bouwtechnisch in goede staat. Functioneel voldoet het echter niet meer aan alle eisen van deze tijd. De meeste schoolgebouwen zijn door de vele recente investeringen zowel functioneel als technisch in goede staat. Een aantal schoolgebouwen dat niet meer voldoet zal binnenkort worden gesloten. De betreffende scholen verhuizen naar de Brede School Legmeer. De vrijkomende gebouwen worden gesloopt.

De kinderopvang van met name de Stichting Uithoornse Kinderopvang is vaak gehuisvest in voormalige schoolgebouwen, die dikwijls in de jaren vijftig, zestig of zeventig zijn gebouwd. De bouwtechnische staat van deze gebouwen is vaak matig en ook de functionaliteit van de gebouwen laat te wensen over. Zij hebben soms ook niet de door de gemeente gewenste uitstraling.

De kinderopvanggroepen rond het Legmeerplein verhuizen binnenkort naar de Brede School Legmeer en dat is een belangrijke kwaliteitsimpuls. De kinderopvang van de andere aanbieders is vaak goed gehuisvest.

De onderhoudstoestand en uitstraling van de accommodaties voor de WWZ is zeer wisselend. Dit loopt uiteen van nieuwbouw voor het Gezondheidscentrum tot beperkt bruikbaar, zoals 't Buurnest, maar ook Ponderosa.

De onderhoudstoestand van de accommodaties voor kunst en cultuur is niet bijzonder goed. De bibliotheek voldoet functioneel enigszins, maar kent grote bouwkundige gebreken. De accommodatie van Kunstencentrum De Hint voldoet matig.

De afgelopen jaren is door de gemeente, maar ook door particulieren, veel geïnvesteerd in accommodaties. Maatschappelijk betaalt zich dit terug in het gebruik dat van de accommodaties wordt gemaakt. Zo levert een geschikt modern schoolgebouw zeker een bijdrage aan de verbetering van het onderwijs. Financieel vertalen deze investeringen zich in aanzienlijke besparingen op bijvoorbeeld stook- en onderhoudskosten. Uiteraard is het mogelijk om ramingen van deze besparingen over de afgelopen jaren te maken. Het is echter de vraag of dat informatie oplevert die nu nog zinvol is.

Daarom wordt voorgesteld om exploitatieoverzichten per wijk in de toekomstige uitvoeringsplannen op te nemen. Dit wordt nader beschreven in hoofdstuk vier. Op die manier kunnen er voor de toekomst afgewogen beslissingen worden genomen.

Ambities

Op grond van de voorgaande analyse van de actuele situatie en het beleidskader dat geformuleerd is in hoofdstuk twee, is het mogelijk om de ambities van het accommodatiebeleid voor de lange termijn te formuleren. Gezien de vele onzekerheden die daarbij spelen, kan dit slechts in zeer algemene termen en in beknopte vorm geschieden. Hieronder worden eerst de ambities genoemd die gelden voor de gehele gemeente. Vervolgens worden deze ambities verfijnd voor de accommodaties van de wijkoverstijgende voorzieningen en de accommodaties per wijk.

Ambities geldend voor heel Uithoorn

- Handhaving en zo mogelijk verbetering van het hoge kwaliteitsniveau van onderwijsaccommodaties.
- Verbetering van het aanbod en de kwaliteit van de accommodaties voor kinderopvang.
- Verbetering van het aanbod en de kwaliteit van de accommodaties voor welzijn, cultuur, en kunst.
- Clustering van accommodaties rond scholen. Waar mogelijk en gewenst, de vorming van meer Brede Scholen.

Accommodaties voor wijkoverstijgende voorzieningen

- Het Gemeentehuis blijft in zijn huidige vorm behouden ten behoeve van de bestuursdienst en andere gemeentelijke taken. De functionaliteit van het gebouw zal worden verbeterd door middel van bouwkundige aanpassingen.
- Nieuwbouw van de Emmaschool voor praktijkonderwijs zal plaatsvinden op de locatie bij het Legmeerplein.
- Overwogen zal worden om in het Gezondheidscentrum ook ruimte te bieden aan de activiteiten voor opvoedingsondersteuning.
- Concentratie van de accommodaties voor kunst en cultuur in en nabij het dorpshart. De oever van de Amstel, lopend van het Fort aan de Drecht tot voorbij de Thamerkerk, en Thamerdal zullen wat betreft kunst en cultuur fungeren als overloopgebied.
- Een sociaal cultureel centrum voor jongeren, met een heldere doelstelling, te huisvesten door de gemeente in of nabij het dorpshart. Eventuele uitgaansgelegenheden voor jongeren worden verzorgd door ondernemers, waarbij in de eerste plaats wordt gedacht aan de horeca.
- De gemeente zal in het kader van de op te stellen Cultuurnota met de plaatselijke organisaties op het gebied van kunst en cultuur overleggen over de mogelijkheden tot herhuisvesting van een aantal instellingen in of nabij het Dorpshart.

Thamerdal, het Oude Dorp en Centrum

- Verhuizing van de bibliotheek naar een nieuwe of een bestaande accommodatie in of nabij het dorpshart, mogelijk met toevoeging van andere culturele functies.
- In plannen voor accommodaties in de wijk wordt rekening gehouden met het beleid dat de accommodaties voor kunst en cultuur zullen worden geconcentreerd in en nabij Dorpshart, met de oever van de Amstel en Thamerdal als overloopgebied. Plannen voor de accommodaties in Thamerdal, het Oude Dorp en Centrum worden gezien in samenhang met eventuele ontwikkelingsplannen voor het centrumgebied.
- Herbouw van basisschool de Regenboog, Kunstencentrum De Hint en de daarbij aanwezige kinderopvangvoorzieningen. De betrokken partijen onderzoeken thans de vorming van een zogenoemde cultuurprofielschool. Als daarmee een Brede School ontstaat, is dat voor de gemeente nadrukkelijk een optie.
- Op het terrein of in het gebouw, kan ook het breed wijksteunpunt voor Thamerdal, het Oude Dorp en Centrum worden gevestigd. In het beleid over wonen, welzijn en zorg zal worden aangegeven welke voorzieningen in het breed wijksteunpunt zullen worden aangeboden. Het streven van de gemeente is om Buurthuis Ponderosa intensief bij het vooronderzoek te betrekken.

Zijdelwaard en Europarei

- Sloop van 't Buurnest.

- Vestiging van een multifunctioneel centrum voor kinderopvang op de locatie van 't Buurnest, waarin ook culturele- en vrijetijdsvoorzieningen aan de kinderen en eventueel jongeren kunnen worden aangeboden. De realisatie geschiedt in samenwerking tussen gemeente en de betrokken eigenaren-exploitanten, waarbij alle partijen nadrukkelijk handelen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid. Samenwerking met sporthal De Scheg wordt nagestreefd.
- Heroverweging van het gebruik van alle huidige accommodaties voor kinderopvang rond de basisscholen 't Startnest en de Tweemaster, in samenhang met de plannen voor het multifunctioneel centrum op de plaats van 't Buurnest. Dit in samenwerking tussen gemeente en de betrokken organisaties waarbij alle partijen nadrukkelijk handelen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid.
- In het multifunctioneel centrum zal ook een breed wijksteunpunt worden gevestigd.

Legmeer

- De accommodatie van voorzieningen in de Brede School Legmeer wordt verder gestimuleerd.
- In het kader van de herontwikkeling van het Legmeerplein zal overleg plaatsvinden met de daar nog gehuisveste organisaties.

De Kwakel

- De accommodaties van de voorzieningen in De Kwakel blijven in beginsel ongewijzigd.
- De door de scoutinggroep St. Joannes gemelde mogelijkheden voor herhuisvesting zal de aandacht hebben van de gemeente. De Scoutinggroepen in Uithoorn zijn belangrijke partners in het jeugd-beleid van de gemeente.

Meerwijk Oost en West

- Ontwikkeling van onderwijs en kinderopvang in Meerwijk in de richting van een Brede School zal door de gemeente krachtig worden gestimuleerd. Daarbij wordt niet gedacht aan een nieuw gebouw, maar aan huisvesting in de basisscholen De Springschans, De Kajuit en de Schoolwoningen.
- Als besloten wordt tot een ruimer aanbod aan welzijnsvoorzieningen in Meerwijk, is huisvesting in een breed wijksteunpunt de eerste optie. Plaatsing van deze accommodatie als onderdeel van een clustering van voorzieningen is wenselijk.

4 | Realisatie

Procesbenadering en sturingsinstrumenten

Verdere beleidsontwikkeling en realisatie gaan hand in hand. Voor de uitvoering van het accommodatiebeleid is gekozen voor een procesbenadering. Het oplossen van concrete knelpunten kan dus leiden tot nieuw beleid, dat altijd getoetst zal worden aan deze nota. Door deze procesbenadering wordt het mogelijk om flexibel te reageren op wijzigende behoeften en mogelijkheden en tegelijkertijd het in deze nota neergelegde accommodatiebeleid te volgen. Aldus kunnen de geformuleerde ambities worden verwezenlijkt.

Om deze procesbenadering te kunnen toepassen zijn sturingsinstrumenten vereist. De benodigde sturingsinstrumenten zijn in de gemeente Uithoorn op dit moment maar beperkt aanwezig, of nog niet tot volledige wasdom gekomen. De volgende sturingsinstrumenten zullen worden ingevoerd, of verder worden ontwikkeld:

Uitvoeringsplan

Jaarlijks wordt er indien nodig een meerjarig uitvoeringsplan opgesteld voor het accommodatiebeleid. Het uitvoeringsplan wordt gebaseerd op het overzicht dat als bijlage aan deze notitie is toegevoegd en zal daarvan een verdere uitwerking zijn. Het uitvoeringsplan maakt deel uit van de planning en control-cyclus van de gemeente en wordt ook als zodanig in de besluitvorming betrokken. Het uitvoeringsplan sluit naadloos aan bij het wettelijk voorgeschreven jaarlijks Integraal Huisvestingsplan voor het onderwijs.

Exploitatieoverzichten

Alle financiële gegevens betreffende de accommodaties zullen op zodanige wijze worden gegroepeerd dat het mogelijk wordt om per accommodatie een winst- en verliesrekening op te maken. Daardoor wordt het mogelijk om deze gegevens samen te voegen en zo een exploitatieoverzicht van alle accommodaties te maken per wijk. Deze geaggregeerde gegevens, voor zover relevant, zullen in het jaarlijkse uitvoeringsplan worden verwerkt. Zo kunnen per wijk en voor de hele gemeente heldere afwegingen worden gemaakt en prioriteiten worden gesteld.

Meerjarenperspectief

Het uitvoeringsplan bevat tevens een voortschrijdend meerjarenperspectief, waarin duidelijk wordt gemaakt hoe de in deze nota geformuleerde ambities zullen worden verwezenlijkt.

Besluiten over accommodaties

Besluiten over afzonderlijke accommodaties zullen net als nu het geval is op basis van afzonderlijke voorstellen worden genomen. Raad en college zullen deze besluiten echter voortaan toetsen aan het beleid dat is neergelegd in deze nota. Ook zullen voorgenomen besluiten nadrukkelijk worden beoordeeld in termen van exploitatie.

Geen tarievenstructuur, maatwerk

Het ideaalbeeld is dat er voor accommodaties die de gemeente ter beschikking stelt op basis van huurovereenkomsten, een tarievenstructuur wordt ingevoerd. Voor de lange termijn is de invoering van zo'n tarievenstructuur wenselijk. Op korte en middellange termijn is dit echter onhaalbaar, zeker voor alle huurovereenkomsten.

Het bepalen van huurprijzen blijft daardoor maatwerk, waarbij wordt uitgegaan van het accommodatiebeleid, maar ook wordt gekeken naar de aard van de activiteiten waaraan onderdak wordt geboden en de eventuele financiële beperkingen van de hurende organisatie. Onderscheid zal worden gemaakt naar gelang de accommodatie een sociale dan wel commerciële functie heeft. In het laatste geval zullen in principe commerciële tarieven worden gehanteerd.

Subsidie

Sommige gebruikers van accommodaties worden door de gemeente mede gesubsidieerd voor hun huisvestingskosten. Dat zal veelal het geval blijven. Op dit moment is vaak onduidelijk welk deel van de subsidie bedoeld is voor huisvesting. Daarom zal waar dat mogelijk is de huisvestingscomponent in de subsidieverlening zichtbaar worden gemaakt. De vaststelling van deze huisvestingscomponent is eveneens maatwerk.

De gemeente kan dus op twee manieren bijdragen in de accommodatiekosten van organisaties: door middel van het vaststellen van de huurprijs en door het vaststellen van de huisvestingscomponent in de subsidieverlening.

Tijdelijke contracten

De gemeente zal binnen haar wettelijke mogelijkheden geen accommodaties meer ter beschikking stellen voor onbepaalde tijd. In principe worden al deze contracten aangegaan voor bepaalde tijd, waarbij wordt uitgegaan van een periode van in beginsel vijf jaar. Deze contracten zijn huurovereenkomsten, of overeenkomsten waarin een gebruiksrecht wordt verleend.

In de nota over grondbeleid zal worden aangegeven hoe de gemeente op eenduidige wijze met grond ten behoeve van accommodaties zal omgaan.

Aandacht voor onderhoud

De gemeente zal meer aandacht nemen voor het schouwen van accommodaties. Daar waar de gemeente een accommodatie niet in eigendom heeft, maar wel een zakelijke relatie onderhoudt met de eigenaar, zal onderhoud nadrukkelijk aan de orde komen. Dit kan door middel van afspraken over een onderhoudsplan en het toestaan van schouwen.

Invoering

Deze uitvoeringsinstrumenten kunnen niet van de ene dag op de andere worden toegepast. De invoering zal geleidelijk gaan, omdat die immers afhankelijk is van eindigen van lopende verplichtingen. Eerst bij het aangaan van nieuwe of vernieuwde relaties is herziening van voorwaarden mogelijk. Hetzelfde geldt voor het aangaan van de voorgenomen tijdelijke contracten, voor huur en gebruik.

Het uitvoeringsplan zal in rudimentaire vorm worden verwerkt in de programmabegroting 2010. Uitvoeringsplan en meerjarenperspectief zullen operationeel en geïntegreerd zijn in het begrotingsjaar 2011 en met de jaren steeds meer inhoud krijgen.

Met behulp van dit instrumentarium moet het mogelijk zijn om het accommodatiebeleid van de gemeente Uithoorn op een adequate en verantwoorde manier tot uitvoering te brengen.

Beleidsnota: Voorzieningen onder dak

Gemeente Uithoorn
Oktober 2008

Bijlagen

Overzicht huidige accommodaties
en ambities

**Centralisatie
van kunst
en cultuur...**

Accommodaties voor wijkoverstijgende voorzieningen

Huidige accommodaties			Feitelijk gebruik	
Accommodatie	Adres	Soort accommodatie	Gebruiker(s)	Soort activiteiten
Anders				
Het Fort aan de Drecht	Grevelingen 30-66	voormalig fort	St. Galerie Het Fort, St. Crea	galerie en kunstzinnige vorming
Kunstencentrum De Hint	Prinses Christinalaan 120	kunstencentrum	St. KDH	cultuureducatie: muziek, dans, toneel
Verenigingsgebouw KNA	Legmeerplein 49	repetitie en verenigingsgebouw	Muziekver. K.N.A.	muziekbeoefening
De Scheg	A. van Schendellaan 100 A	sportshal, met complex	Thamen collectief, Biezenwaard creatief	kunstzinnige vorming
De Scheg	A. van Schendellaan 100 A	sportshal, met complex	Dansschool Nicole	dansschool
Dans- en partycentrum Colijn	Industrieweg 20	dans- en partycentrum	Dans- en partycentrum Colijn	ballroomdansen, partycentrum, vergaderruimte
Dance Centre Jolanda van Beek	A. van Schendellaan 57	voormalige school	Dance Centre Jolanda van Beek	dansschool
Gemeentehuis	Laan van Meerwijk 16	gemeentehuis	gemeente	gemeentebestuur en bestuursdienst
Kinderboederij De Olievaar	Joh. Enschedeweg 60	kinderboederij	Kinderboederij De Olievaar	recreatie
Herman Gorterhof 1	Herman Gorterhof 1	voormalige kleuterschool	St. De Wissel	speel-o-theek
De Hoeksteen	Hugo de Grootlaan 1	bibliotheek	SOS / Wereldwinkel	verkoop wereldproducten
Jongeren centrum The Mix	J.A. van Seumerenlaan 1	jongeren centrum	St. Cardanus	jongeren centrum (8-24 j.)
Admiralengroep Uithoorn	J.A. van Seumerenlaan 3	clubgebouw	Zeeverkeners	padvinderij
The One	Noorddammerweg 24	discotheek	Jongeren	

Ambities

Verbeteringen functionaliteit gemeentehuis

Eén centrale ontmoetingsplek voor jongeren

Eventuele uitgaansgelegenheden voor jongeren door (horeca)ondernemers

Ontwikkeling gezondheidscentrum (ook zorg - en welzijnsfuncties)

Nieuwbouw Koningin Emmaschool

Accommodaties kunst en cultuur centreren in het Centrum, langs de Amstel (interactie via opstellen Cultuurnota)

**Sloop, verhuizing
en herbouw...**

Thamerdal, Oude Dorp en Centrum

Huidige accommodaties			Feitelijk gebruik	
Accommodatie	Adres	Soort accommodatie	Gebruiker(s)	Soort activiteiten
Onderwijs				
De Regenboog	Kuyperlaan 50	schoolgebouw	De Regenboog school	basisonderwijs
Kinderopvang				
Kinderdagverblijf Simba	Prinses Margrietlaan 86	voormalig schoolgebouw	St. Uithoornse Kinderopvang	Kinderdagverblijf Simba
St. Uithoornse Kinderopvang	Prinses Christinalaan 120	voormalig schoolgebouw	St. Uithoornse Kinderopvang	NSO De Schatvaarders
St. Uithoornse Kinderopvang	Prinses Christinalaan 120	voormalig schoolgebouw	St. Uithoornse Kinderopvang	Peuterspeelzal Berend Botje
Wijksteunpunten WWZ				
Ponderosa	Plesmanhof 27	buurthuis	St. Buurthuis Thamerdal	buurtactiviteiten
Anders				
RK Kerk St. Jan de Doper	Schans 14-16	kerkgebouw	buiten gebruik gesteld	

Ambities

Verhuizing bibliotheek naar Dorpshart

Herbouw De Regenboog, Kunstencentrum De Hint en kinderopvang (keuzemogelijkheid cultuurprofielschool). Vestiging breed wijksteunpunt

Sloop basisschool De Dolfijn (inclusief gymnastieklokaal)

**Heroverwegingen en
multifunctionaliteit...**

Zijdelwaard en Europarei

Huidige accommodaties			Feitelijk gebruik	
Accommodatie	Adres	Soort accommodatie	Gebruiker(s)	Soort activiteiten
Onderwijs				
t Startnest	A. van Schendellaan 110 E	schoolgebouw	t Startnest school	basisonderwijs
De Tweemaster	A. van Schendellaan 53	schoolgebouw	De Tweemaster school	basisonderwijs
De Scheg	A. van Schendellaan 100 A	sporthal, met complex	t Startnest school	speellokaal
Kinderopvang				
De Scheg	A. van Schendellaan 100 A	sporthal, met complex	St. Uithoornse Kinderopvang	NSO De Vrijbuiters, Boekaniers en Optimisten
Voormalige kleuterschool	A. van Schendellaan 53A	voormalige kleuterschool	St. Uithoornse Kinderopvang	peuterspeelzaal 't Overstapje
St. Uithoornse Kinderopvang	Herman Gorterhof 1	voormalige kleuterschool	St. Uithoornse Kinderopvang	NSO De Viking
De Blokkendoos	Joh. Enschedeweg 160	kinderopvang	De Blokkendoos	Kinderdagopvang De Boenders, NSO De Banjers
Speel Inn	Karel van Manderhof 3	kinderopvang	Speel Inn	Kinderdagopvang, NSO
Wijksteunpunten WWZ				
Wijksteunpunt Bilderdijkhof	Bilderdijkhof 1	Dienstencentrum	St. Welzijn Ouderen	steunpunt WWZ
t Buurnest	A. van Schendellaan 59	voormalige school	St. Welzijn Ouderen	ouderenactiviteiten
t Buurnest	A. van Schendellaan 59	voormalige school	Cardanus	kinder- en tienerwerk
Anders				
P.G.U. De Schutse	De Merodelaan 1	kerkgebouw	kerk, groepen, instellingen	kerk, groepen, instellingen
Evangelisch Christen Gem. Uithoorn	Herman Gorterhof 3	kerk	kerk	kerk
RK kerk De Burght	Potgieterplein 4	kerkgebouw	kerk	kerk
SMGU	A. van Schendellaan 55	voormalige kleuterschool	St. Marokkaanse Gemeenschap Uithoorn	gebedsdiensten en activiteiten

Ambities

Heroverweging huidige accommodaties voor kinderopvang

Vestiging breed wijksteunpunt

Sloop van Het Buurnest/
vestiging multifunctioneel centrum voor kinderopvang, culturele - en vrijetijdsvoorzieningen aan/voor kinderen en eventueel jongeren

**Stimuleren
en accommoderen...**

Legmeer

Huidige accommodaties			Feitelijk gebruik	
Accommodatie	Adres	Soort accommodatie	Gebruiker(s)	Soort activiteiten
Onderwijs				
De Brede School	Randhoornweg	Brede School	Kwikstaart, Toermalijn en Dolfijn	basisonderwijs
Gymnastieklokalen Brede School	Randhoornweg	Brede School	Kwikstaart, Toermalijn en Dolfijn	gymnastiekonderwijs
Kinderopvang				
Brede School Legmeer	Randhoornweg	Brede School	St. Uithoornse Kinderopvang	Peuterspeelzaal Nijntje
Brede School Legmeer	Randhoornweg	Brede School	St. Uithoornse Kinderopvang	Kinderdagverblijf Dribbel
Wijksteunpunten WWZ				
Brede School Legmeer (250 m2 welzijnsruimte)	Randhoornweg	Brede School		
Anders				
-				

Ambities

**Sloop scholencomplex De Legmeer
(inclusief gymnastieklokaal)**

**Stimuleren accommodatie
van voorzieningen
in Brede School**

Herhuisvesting...

De Kwakel

Huidige accommodaties			Feitelijk gebruik	
Accommodatie	Adres	Soort accommodatie	Gebruiker(s)	Soort activiteiten
Onderwijs				
Basisschool De Zon	Anjerlaan 1	schoolgebouw	Basisschool De Zon	basisonderwijs
KDO Sporthal	Vuurlijn 51	sporthal	Basisscholen De Zon en De Springschans	gymnastiekonderwijs
Kinderopvang				
Speel Inn	Anjerlaan 3	kinderopvang	Speel Inn	Kinderdagopvang, NSO
Dorpshuis de Quakel	Kerklaan 16	dorpshuis	St. Uithoornse Kinderopvang	Peuterspeelzaal De Quakel
Wijksteunpunten WWZ				
St. Gezondheidscentrum De Kwakel	Boterdijk 210	gezondheidscentrum	tandarts, fysiotherapie, huisarts, homeopaat,	gezondheidszorg
Dorpshuis de Quakel	Kerklaan 16	dorpshuis	trombosedienst	recreatie, buurtcentrum
KDO Sporthal	Vuurlijn 51	sporthal	St. Dorpshuis De Quakel	gezondheidszorg
St. Gezondheidscentrum De Kwakel	Boterdijk 210	gezondheidscentrum	EHBO vereniging	gezondheidszorg
Anders				
Fort bij de Kwakel	Het Fort 55	voormalig fort		hobby, biljart
RK Kerk St Jans Geboorte	Kwakelsepad 4	kerkgebouw	o.a. diverse hobby- en biljartclubs	kerk, groepen
St. Joannisgroep	Kwakelsepad 4	clubgebouw	kerk, groepen, instellingen, scouting	padvinderij

Ambities

Herhuisvesting Scoutinggroep St. Joannes

**Stimulatie
in ontwikkeling
door clustering...**

Meerwijk

Huidige accommodaties			Feitelijk gebruik	
Accommodatie	Adres	Soort accommodatie	Gebruiker(s)	Soort activiteiten
Onderwijs				
Scholencomplex Meerwijk	Eendracht 2	schoolgebouw	De Kajuit en De Springschans	basisonderwijs
Schoolwoningen	Eendracht 5-11	schoolwoningen	De Kajuit en De Springschans	basisonderwijs
Scholencomplex Meerwijk, gymzaal	Eendracht 1	gymzaal	De Kajuit school, De Springschans school	gymnastiekonderwijs
Kinderopvang				
Schoolwoningen	Eendracht 5	schoolwoningen	St. Uithoornse Kinderopvang	NSO De Piraat
Schoolwoningen	Eendracht 7	schoolwoningen	St. Uithoornse Kinderopvang	Peuterspeelzaal Hummeloord
Schoolwoningen	Eendracht 9	schoolwoningen	St. Uithoornse Kinderopvang	NSO 't Kraaiennest
Scholencomplex Meerwijk	Eendracht 8	schoolgebouw	Springschans school / St. Borus Kinderopvang	basisonderwijs / NSO en TSO
Borus	Zijdenveld 23	kinderdagverblijf	St. Borus kinderopvang	kinderopvang
Wijksteunpunten WWZ				
-				
Anders				
-				

Ambities

Stimuleren ontwikkeling
onderwijs en kinderopvang
in bestaande
onderwijsaccommodaties

Algemeen voor de wijk:
afhankelijk van urgentie
de vestiging van een breed
wijksteunpunt.
Clustering van voorzieningen
is wenselijk

Gemeente Uithoorn

www.uithoorn.nl